

Geistė Marija Kinčinaitytė (gimusi Lietuvoje) – menininkė ir tyrėja, fotografijos bei videomeno praktikoje tyrinėjanti susvetimėjimą ir nežinomybę. Apskritai jos praktiką apibrėžia susidūrimai su keistumu (angl. eerie), kuris suprantamas tiek kaip komforto zonos – savęs, žmogiškumo, gyvenamosios vietos ar aplinkos – netekimas, tiek kaip budrumas jaučiant dar neidentifikuotą esatį. Nuo 2014 m. menininkės darbai eksponuoti personalinėse ir grupinėse parodose Jungtinėje Karalystėje („The Photographers’ Gallery“; 253 Hoxton), Lietuvoje (Kauno fotografijos galerijoje, MO muziejuje, „Prospekto“ galerijoje, projektų erdvėje „Sodų 4“, galerijoje „Vartai“, Vilniaus paveikslų galerijoje, Prano Domšaičio galerijoje), Norvegijoje („Fotogralleriet“), Taivane (Nacionaliniame fotografijos ir paveikslų centre, Nacionaliniame Taivano dailės muziejuje), Pietų Korėjoje (Fotografijos muziejuje), Kinijoje („Inside-Out Art Museum“). 2018 m. menininkė pagal užsakymą sukūrė video instaliaciją „Boiler Room x Tinder“ renginiams Bristolyje, Glazge ir Londone. Kembridžo universitete jai suteiktas kino ir ekrano studijų daktaro laipsnis.

geistekincinaityte.com

Lidija Kononenko (gimusi Lietuvoje) – Londone gyvenanti vizualiųjų menų kūrėja. Savo kūryboje apjungdama skulptūrą, videomeną, tekstus ir garsą ji tyrinėja su žmogiškuoju būviu susijusių mokslinių tyrimų metodologijas. Kononenko darbuose asmeniškumas persipina su analitiniu požiūriu, nagrinėjami įvairūs kūno ir įkūnijimo supratimo būdai – nuo fizinių būsenų, pvz., fizinio krūvio ar užmigimo, vizualinės išraiškos – iki tokių emocijų kaip įsimylėjimas. Per mokslo prizmę žvelgdama į save kaip į vietą, kurią reikia kartografuoti ir prižiūrėti, ji apsvarsto biomedicinos plėtrą į privačias sferas. Kononenko baigė Karališkąją menų akademiją Londone, yra surengusi parodas „Somers Gallery“ Londone (personalinė paroda), fotografijos muziejuje Jekaterinburge (personalinė paroda), „Nunnery Gallery“ Londone, „Ya Gallery“ Kyjive, „The Photographers’ Gallery“ Londone ir Suomijos fotografijos muziejuje Helsinkyje. Videomeno kūriniai rodyti „Plaza Plaza Cinema“ (internetu), ECNP kongrese (internetu), „Tenferflix“ Londone, „Cité Internationale des Arts“ Paryžiuje; „Ciné 13 Théâtre“ Paryžiuje ir „The Courtyard“ Londone. Menininkei suteiktas „Art of Neuroscience“ apdovanojimas (Nyderlandai), taip pat Peterio Rippono „Travel“ ir E. Vincento Harrisio apdovanojimai Karališkojoje menų akademijoje Londone.

lidijakononenko.com

LT

Paroda
Posaulės

Geistė Marija Kinčinaitytė
Lidija Kononenko

SUŠUKO
SUKINS

ОТТЕТИКА

Parodos dizaineris
Vertėjas
Techninis vadovas

Dovydas Černiauskas
Paulius Balčytis
Matas Šatūnas

Parodos atidarymas
Paroda veikia
Adresas
Svetainė

2024 m. balandžio 5 d., 18 val.
2024 m. balandžio 6–gegužės 11 d. nuo III iki V 16–19 val., VI 13–17 val.
Galerija „Atletika“, Vitebsko g. 21, Vilnius. Įėjimas nemokamas.
atletikaprojects.lt

LTMKS veiklas finansuoja

Organizatorius

L T M K S

„[...] šviesa vis labiau išsisklaido įvairiomis kryptimis, iš virš horizonto dėl į smogą susitelkusių dalelių susidaro vario bei rusvos spalvos ūkana, o galiausiai spindulių lieka visai nedaug, todėl akys gali žiūrėti tiesiai į saulę [...]“ (Ištrauka iš Lidijos Kononenko kūrinio „phantom currents“)

Parodos pavadinimas „Posaulės“ skleidžiasi įvairiomis kryptimis, kurios persipina menininkų instaliacijose bei video kūrinuose. Posaulės – tai terminas, kuriuo siekiama apibūdinti optinį fenomeną, atmosferos sąlygų nulemtą saulės atspindį po horizontu. Tokią netikrą saulę – atspindį debesyse – kartais galima pamatyti iš lėktuvo. Netikros saulės reiškiny, pasak filosofo Michelio Serreso, gali būti siejamas ir su „ugnies“, „signalo“ ekonomikomis. Knygoje „The Parasite“ (1982) jis tai apibūdina kaip troškimą sukurti saulės imitaciją Žemėje – ryškiausių kapitalizmo atspindį. Serresas aiškina netikrų saulių fenomeną kaip galimus rezervuarus – naftos, dujų, anglies resursus, užtvėntas upes, duomenų bazes ir į orbitą iškeltus, nenutrūkstamą informacijos bei kapitalo tėkmę užtikrinančius palydovus. Lietuvių kalba „Subsuns“ („Posaulės“) skamba ir kaip „daugybė pasaulių“ – taip parodos pavadinimas įgyja ir kitą paskirtį – tampa kvietimu įsivaizduoti alternatyvius sambūvio su pasauliu būdus.

Įžengus į užtemdytą erdvę, dienos šviesą pakeičia neįaukus, sapniškas peizažas – kiekviename filmo kadre atsispindi bandymas išmatuoti ir užfiksuoti saulę. Kūrinyje „Saulės neapšviestos ledo jūros“ (*Sunless Seas of Ice*, 2024) įtampa tarp „skrydžio tobulumo“ siekiamybės, sparčiai tirpstančių ledynų ir ketinimų Mėnulio lavos urvuose saugoti žemiškųjų duomenų kopijas liudija neblėstantį troškimą veržtis link nežinomybės. Kinčinaitytė tyrinėja netikrų saulių sąvoką kaip poetinę refleksiją apie nesibaigiančias svajones „paliesti“ Saulę, skatinančias kapitalo ekspansijos ir išteklių gavybos už Žemės ribų procesus. Video esė „Saulės neapšviestos ledo jūros“ tyrinėjami šie tarpusavyje susipynę ekspansionizmo ir pabėgimo iš išsekusios Žemės naratyvai, įsišakniję technoutopinėse multiplanetinės egzistencijos projekcijose. „Harmoningi drebėjimai“ (*Harmonic Tremors*, 2024) – trumpa videopoema, nufilmuota „Super 8“ kamera, pradeda kelionę atgal į Žemę. Joje dokumentuojamos laiko tėkmės, plyšiai ir raukšlės, o slinktys, įtrūkia bei kintamumas tampa būdais nagrinėti besiplečiančių ir besitraukiančių ribų klausimus.

Kononenko natūralioje šviesoje skendiniame kambaryje perkonfigūroja technologijas į struktūrą, skirtą tyrinėti persipynusių sistemų trapumą. Galerijos erdvėje kabo išardyti ir naujai surinkti ekranai, kurie tampa skulptūriniais elementais. Iš jų pašalinus dirbtinę vidinę šviesą, objektai tampa permatomi, įžiūrimi tik dienos šviesoje. Nuo ekranų nuimti ir ant langų perkelti įvairūs šviesą laužantys bei skirtingus atspalvius erdvėje sukuriantys filtrai paverčia galerijos architektūrą kūrinio „Bangų tipo trikdžiai“ (*wave-like disturbance*, 2024) dalimi. Kūrinyje „Apelsinas, lęšiai ir gėlė (akies sandaros paaiškinimas naudojant modelius ir diagramas)“ (*an orange, some lenses and a flower (the structure of the eye explained by means of models and diagrams*, 2024) iš ekrano lieka tik užkoduotas vidinis apšvietimas, iš vaiduoklišky trūkstamų pikselių šešėlių formuojantis abstrakčias formas. Savo instaliacijoje Kononenko elektros srovę arba jos nebuvimą traktuoja kaip medžiagą. Kūrinyje „Skausmo vartai; laikrodis“ (*pain gate; clock*, 2024) naudojama programuojama relė, nustatytais laiko intervalais paleidžianti ir sustabdanti elektros srovę, o „Beveik instinkto jausmas“ (*a feeling almost instinct*, 2024) paremtas saulės energijos konversija ir transmisija realiuoju laiku. Prie saulės kolektorių prijungtą kūrinį valdo ne akumulatoriai, o jutiklinis relinis jungiklis, kuris įsijungia arba išsijungia reaguodamas į dienos metu generuojamą elektros energiją. Šiose matymo sistemose pateikiami Kononenko tekstai apie įkūnytus jausmus, laiko suvokimą, prisiminimus, sapnus ir kūniškus simptomus. Tekstas ekranuose pasirodo pulsuojančiais ritmais – stabiliais arba trūkinėjančiais, reikalaujančiais iš skaitytojo susikaupimo ir guvaus dėmesio, neatsiliekančio nuo paties kūrinio. Šiose dėliones primenančiose konfigūracijose kartais subyra mokslinių aprašymų sakiniai, išryškėja kalbos absurdiškumas.

Sistemas varantys mechaniniai procesai užpildo erdvę spragsėjimu, užesiais ir švelniu baltojo triukšmo šnypštumu, kurį retkarčiais perskrodžia kiti garso signalai. Tą akimirką Saulės sinchroninėje orbitoje virš Vilniaus skrieja meteorologinis palydovas, perduodantis signalus į ant pastato stogo pritvirtintą anteną. Sistemoje praleidžiamas paskutinis šių signalų pavertimo skaitomais radaro vaizdais etapas, todėl galerijos lankytojams lieka tik suvokimas, kad virš jų praskriejo palydovas.

1. Saulės neapšviestos ledo jūros

Geistė Marija Kinčinaitytė

UHD video, stereo garsas, 13 min

Dvipusė veidrodinė plėvelė, 150 x 270 cm

Garsas: Geistė Marija Kinčinaitytė ir Ben Babbitt; magnetinių garsų kompozicijos atliekamos naudojant Nicola Privato sukurtą instrumentą „Thales“ (2023).

2024

2. Harmoningi drebėjimai

Geistė Marija Kinčinaitytė

Skenuota Super 8 juosta, 4K video, 3 min 10 sec

Įvairūs matmenys

2024

3. Bangų tipo trikdžiai

Lidija Kononenko

Keturi skystųjų kristalų ekranai, video, mikrovaldikliai, mikrokompiuteriai, prie langų pritvirtinti poliarizaciniai šviesos filtrai

Įvairūs matmenys ir trukmė

2024

4. Saulės vaikytojas

Lidija Kononenko

Ant stogo pritvirtinta antena, mikrokompiuteris, programinis signalo konvertavimas, gyvas stereo garsas, garsiakalbiai

Įvairūs matmenys

2024

5. Miegantys

Lidija Kononenko

Du skystųjų kristalų ekranai, video, mikrovaldikliai, mikrokompiuteriai, prie langų pritvirtinti šviesą laužantys filtrai

Įvairūs matmenys ir trukmė

2024

6. Skausmo vartai; laikrodis

Lidija Kononenko

Du skystųjų kristalų ekranai, video, mikrovaldikliai, mikrokompiuteriai, relės, elektra

Įvairūs matmenys ir trukmė

2024

7. Apelsinas, lęšiai ir gėlė (akies sandaros paaiškinimas naudojant modelius ir diagramas)

Lidija Kononenko

Šviesos panelė, mikrovaldiklis, mikrokompiuteris, W 1227, D 27, H 706 mm, 3 min 13 sec kilpa

2024

8. Beveik instinkto jausmas

Lidija Kononenko

Keturi skystųjų kristalų ekranai, video, mikrovaldikliai, mikrokompiuteriai, saulės baterijos, saulės energija, elektra

Įvairūs matmenys ir trukmė

2024

